

WYDZIAŁ PEDAGOGICZNY UW

kierunek: **Pedagogika małego dziecka**

specjalność: **Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna**

PROGRAM PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Praktyki stanowią integralną część programu studiów. Studenci/studentki stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia zobowiązani są do odbycia w trakcie studiów praktyk pedagogicznych w wymiarze nie krótszym niż minimum przewidziane w programie kształcenia danej specjalności pedagogicznej. Praktyki organizowane są zgodnie z Zasadami studiowania na Wydziale Pedagogicznym UW oraz Regulaminem studiów na Uniwersytecie Warszawskim.

I. Cele praktyki

Praktyka ta ma charakter próbnej pracy nauczycielskiej, powinna zapoznać z różnymi aspektami pracy zawodowej nauczycieli wczesnej edukacji, a w szczególności umożliwić studentom/studentkom:

- Poznanie różnych aspektów funkcjonowania szkoły jako instytucji edukacyjnej,
- Rozwijanie refleksji pedagogicznej i twórczej postawy wobec sytuacji dydaktycznych i wychowawczych w szkole,
- Doskonalenie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktycznym działaniu
- Osiąganie sprawności w projektowaniu, planowaniu, organizowaniu i prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metody projektów
- Doskonalenie umiejętności dokumentowania i ewaluacji własnej pracy.

II. Efekty kształcenia

WIEDZA

- Student/studentka posiada wiedzę na temat celów, funkcji, zadań i prawnych uwarunkowań funkcjonowania szkoły,
- posługuje się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i projektowania sytuacji pedagogicznych,
- zna zasady i sposoby organizowania sytuacji edukacyjnych sprzyjających rozwojowi dzieci oraz specyfikę diagnozowania i oceniania rozwoju, a także osiągnięć szkolnych na I etapie edukacji,

Realizatorzy projektu :

- zna narzędzia diagnozy pedagogicznej, ich rodzaje oraz zasady posługiwania się nimi ze szczególnym uwzględnieniem etycznych aspektów procesu diagnozowania dzieci w wieku wczesnoszkolnym,
- posiada wiedzę na temat wspierania rozwoju dzieci zdolnych i z trudnościami w uczeniu się,
- posiada wiedzę na temat organizowania współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci i środowiskiem lokalnym.

UMIĘTNOŚCI

- Student/studentka umiejętnie komunikuje się z uczniami i z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces,
- projektuje i realizuje sytuacje edukacyjne sprzyjające samodzielności i aktywności poznawczej dzieci w zakresie edukacji językowej, matematycznej, przyrodniczej, projektuje sposoby aktywizowania uczniów,
- dokonuje obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, potrafi je analizować i formułować wnioski do dalszej praktyki edukacyjnej,
- potrafi ocenić przydatność specyficznych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych związanych z pracą z dzieckiem w wieku wczesnoszkolnym,
- świadomie i celowo wybiera metody aktywizujące do projektowania zajęć odwołując się do celów edukacji na I etapie kształcenia oraz możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci,
- planuje, organizuje i ewaluje działania projektowe, realizowane z uczniami edukacji wczesnoszkolnej,
- poddaje krytycznej analizie i refleksji obserwacje dokonane podczas praktyk w szkole, prowadzone przez siebie zajęcia, formułuje kierunki zmian i wnioski teoretyczne i praktyczne,
- potrafi dokumentować i dokonywać ewaluacji własnej pracy.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

- Student/studentka charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz prezentuje postawy prospołeczne,
- postępuje zgodnie z zasadami i normami etycznymi i prawnymi w pracy pedagogicznej,
- dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych),
- odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania

Realizatorzy projektu :

- pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze),
- jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły,
 - rozumie konieczność i podejmuje działania sprzyjające doskonaleniu kompetencji zawodowych (w zakresie umiejętności dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych) oraz dokonuje samooceny własnych kompetencji.

III. Treści praktyki

Na treść praktyki składa się:

1. Poznanie dokumentów prawnych funkcjonowania szkoły: statut, program wychowawczy, program profilaktyczny, program współpracy z rodzicami, szkolny system oceniania, kompetencje rady pedagogicznej, inne regulaminy obowiązujące na terenie szkoły.
2. Nabycie umiejętności prowadzenia i korzystania z dokumentacji szkolnej: program, rozkład materiału, dziennik lekcyjny, arkusze oceny opisowej, przygotowywanie świadectw szkolnych.
3. Poznanie zasad oceny pracy nauczyciela, wynikających z planu nadzoru pedagogicznego.
4. Poznanie i wykonywanie obowiązków nauczyciela-wychowawcy klasy.
5. Obserwowanie, projektowanie, organizowanie, prowadzenie i ewaluacja zajęć z uczniami kl. I-III, realizowanych z wykorzystaniem metody projektów.
6. Analizowanie wyników obserwacji pracy nauczyciela i uczniów klas, w których odbywa się praktyka.
7. Wykorzystywanie w procesie dydaktycznym metod aktywizujących oraz różnych form pracy z uczniami w celu motywowania ich do uczenia się.
8. Diagnozowanie i indywidualizowanie pracy uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Zasady współpracy z różnymi instytucjami wspierającymi rozwój dziecka.
9. Ocenianie wiedzy i umiejętności uczniów. Ocenianie zachowania ucznia.
10. Analiza i rozwiązywanie problemów wychowawczych na terenie klasy szkolnej.
11. Zasady organizowania zebrań i planowania współpracy z rodzicami.
12. Dokumentowanie własnej pracy i ocenianie nabytych kompetencji pedagogicznych z wykorzystaniem różnych narzędzi badawczych.

Realizatorzy projektu :

III. Organizacja praktyki

Pierwsza praktyka pedagogiczna asystencka realizowana jest w semestrze zimowym III r. lub w semestrze letnim II r. (na nowym trybie kształcenia) i ma charakter śródroczny.

Praktyka odbywa się w klasach II – III szkoły podstawowej.

Zadania i treści praktyki studenci/studentki realizują w ramach następujących modułów:

- Zapoznanie z dokumentacją szkolną oraz programem i rozkładem materiału nauczania. Konsultacje związane z projektowaniem zajęć – **10 godz.**
- Obserwowanie zajęć lekcyjnych - **25 godz.**
- Samodzielne prowadzenie zajęć związanych z realizacją projektu - **15 godz.**
- Omawianie obserwowanych i samodzielnie prowadzonych zajęć z nauczycielem/nauczycielką - opiekunem praktyki - **10 godz.**

Druga praktyka pedagogiczna nauczycielska (dyplomowa) realizowana jest w semestrze letnim III r i ma charakter praktyki ciągłej. Praktyka odbywa się w klasie I szkoły podstawowej.

- Zapoznanie z dokumentacją szkolną oraz programem i rozkładem materiału nauczania. Uczestnictwo w posiedzeniu rady pedagogicznej. Konsultacje związane z projektowaniem zajęć – **10 godz.**
- Obserwowanie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych -**10 godz.**
- Pełnienie roli wychowawcy klasowego oraz samodzielne prowadzenie zajęć związanych z realizacją projektu (**25 godz.**) oraz innych zajęć lub zajęć pozalekcyjnych (**5 godz.**) Łączny wymiar zajęć prowadzonych przez studenta/studentkę wynosi **30 godzin.**
- Omawianie obserwowanych i samodzielnie prowadzonych zajęć z nauczycielem/nauczycielką - opiekunem praktyki - **10 godz.**

Studenci/studentki przydzielani są do klas parami. Studenta/studentkę obowiązuje codzienna praca w szkole zgodnie z zaplanowanym harmonogramem zajęć. Harmonogram zajęć opracowuje student/studentka z nauczycielem/nauczycielką - opiekunem praktyk i przedstawia go opiekunowi z UW. W razie choroby student/studentka niezwłocznie powiadamia opiekuna praktyk w szkole i w UW. Szczegółowe opis założeń praktyk zawierają *Instrukcje praktyk*.

IV. Zadania opiekuna praktyk na terenie szkoły

1. Opracowanie harmonogramu i zorganizowanie poszczególnych dni pracy studentów/studentek.
2. Pomoc w wyborze działań projektowych oraz tematów innych zajęć zintegrowanych, w terminie umożliwiającym studentom/studentkom gruntowne przygotowanie się do pracy.
3. Konsultowanie przygotowanych przez studentów/studentki scenariuszy i zatwierdzenie ich do realizacji.
4. Kontrola nad prawidłowym przebiegiem prowadzonych zajęć.

Realizatorzy projektu :

5. Wspólna refleksja i ocena poszczególnych elementów przeprowadzonych zajęć, udzielenie studentowi/studentce odpowiednich wskazówek i rad.
6. Wystawienie zaświadczenia o odbyciu praktyki według dostarczonego wzoru.
7. Przygotowanie raportu z przebiegu praktyki dla każdego studenta/studentki.

V. Zaliczenie praktyki

Praktykę pedagogiczną zalicza koordynator praktyki z ramienia UW na podstawie analizy dokumentacji, zgromadzonej w portfolio, która powinna zawierać:

- Porozumienie w sprawie organizacji praktyk pedagogicznych (załącznik 1)
- Ramowy program praktyki pedagogicznej (załącznik 2)
- Zaświadczenie o odbyciu praktyk pedagogicznych (załącznik 3)
- 2 arkusze obserwacji zajęć prowadzonych przez nauczyciela (załącznik 4)
- Dziennik projektu (załącznik 5)
- Studium przypadku/Kartę indywidualnych potrzeb dziecka (załącznik 6)
- Arkusz analizy zdarzenia krytycznego (załącznik 7)
- Skalę autoewaluacji (załącznik 8)
- 2 scenariusze innych zajęć (wzór do wyboru- załącznik 9)
- Scenariusz spotkania z rodzicami (załącznik 10)

Literatura:

Babiuch M., *Jak współpracować z rodzicami trudnych uczniów*, WSiP 2002

Fisher R., *Uczymy się uczyć*, WSiP 1999

Perry R., *Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem*, WSiP 2000

Rudnik E, Moszyńska A, Owczarska B, *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Wyd. Jedność 2010

Helm J.H., Katz J.G , *Mali badacze. Metoda projektu w edukacji elementarnej*, Wyd. CODN, Warszawa 2003

Jarosz E., Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna -podstawowe problemy i rozwiązania*, Wyd. Akademickie „Żak” 2006

Włoch St, Włoch A, *Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej*, Wyd. Akademickie „Żak” 2009

Tripp D, *Zdarzenia krytyczne w nauczaniu. Kształtowanie profesjonalnego osądu*, WSiP 1996

Żłobicki W., *Rodzice i nauczyciele w edukacji wczesnoszkolnej*, Wyd. Impuls 2000

Realizatorzy projektu :

